Jaarverslag 2018
Commissie bezwaarschriften

Inhoudsopgave

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Commissie bezwaarschriften	4
2.1	Taken van de commissie	4
2.2	Samenstelling van de commissie	4
3	De procedure	5
3.1	Werkwijze van de commissie	5
3.2	Termijnen	5
4	Bezwaarschriften	7
4.1	Aantal bezwaarschriften	7
4.2	Uitgebrachte adviezen	8
4.2.1	Uitgebrachte adviezen voor gemeente Gemert-Bakel	8
4.2.2	Uitgebrachte adviezen voor gemeente Laarbeek	10
4.2.3	Uitgebrachte adviezen voor Peelgemeenten	12
4.3	Beslissingen op bezwaar	14
4.4	Afhandelingstermijnen	14
4.5	Aantal hoorzittingen	14
4.6	Tijdstip en locaties hoorzittingen	14
5.	Mediation	15
5.1	Premediation	15
5.2	Mediation in de bezwaarfase	16
6.	Conclusies	17
6.1	Conclusies	17

1 Inleiding

Dit is het zesde jaarverslag van de intergemeentelijke commissie bezwaarschriften voor de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek. Vanaf 1 maart 2013 adviseert de intergemeentelijke commissie bezwaarschriften over bezwaarschriften die zijn ingediend bij beide gemeenten.

Dit jaarverslag ziet toe op de door de commissie behandelde bezwaarschriften van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018.

Met het jaarverslag geeft de commissie inzicht in het aantal behandelde bezwaarschriften, de uitkomst en welke onderwerpen het betreft. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt hoeveel besluiten van de bestuursorganen - raad, college van burgemeester en wethouders of de burgemeester - ter discussie zijn gesteld door er bezwaar tegen te maken en hoeveel van die besluiten al dan niet stand hielden in bezwaar.

De bezwaarprocedure biedt niet alleen waarborgen voor een zorgvuldige afhandeling van bezwaren, maar biedt daarnaast ook handreikingen om de dienstverlening, de regelgeving of het beleid van de gemeente te optimaliseren.

In dit jaarverslag wordt zoveel mogelijk een vergelijking gemaakt met voorgaande jaren.

Hoofdstuk 2 vermeldt hoe de commissie bezwaarschriften is samengesteld. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de bezwaarschriftenprocedure, inclusief de wettelijke afhandelingstermijnen. In hoofdstuk 4 komen de resultaten aan de orde. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van mediation inzichtelijk gemaakt. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 een aantal conclusies getrokken.

2 Commissie bezwaarschriften

2.1 Taken van de commissie

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan tegen een besluit beroep worden ingesteld bij de rechtbank. Men kan echter niet direct beroep instellen, eerst moet bezwaar worden gemaakt bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen.
Het bestuursorgaan heroverweegt het besluit naar aanleiding van het ingediende bezwaar. Om de bezwaarschriftenprocedure eenduidiger en meer gestructureerd te maken en kwalitatief te verbeteren is een bezwaarschriftencommissie ingesteld. De taak van de commissie is om het bestuursorgaan te adviseren over het te nemen besluit op het bezwaarschrift.

De commissie adviseert over bezwaarschriften op het gebied van bouw- en milieuzaken, APV, ruimtelijke ordening, openbare orde, Wet maatschappelijke ondersteuning, personele zaken, subsidies en verkeer. De commissie adviseert niet over bezwaarschriften inzake de Wet waardering onroerende zaken en de Participatiewet.

De commissie is een onafhankelijke externe adviescommissie als bedoeld in artikel 7:13 van de Algemene wet bestuursrecht.

De commissie is ingesteld om een transparante en objectieve heroverweging na te kunnen streven. De commissie rekent het tot haar taak om:
- een bijdrage te leveren aan een goede verhouding tussen burger en bestuur;
- een luisterend oor te hebben voor de burger waardoor de burger zich gehoord en begrepen voelt;
- de kwaliteit van het handelen van het bestuursorgaan te bevorderen;
- gebreken aan primaire besluiten te constateren zodat de besluitvorming in bezwaar kan worden hersteld.

2.2 Samenstelling van de commissie

De samenstelling van de commissie bezwaarschriften was in 2018 als volgt:

de heer mr. C.H. van der Meij MPA	voorzitter
de heer mr. A.A.M. Kuijken	plaatsvervangend voorzitter, lid
de heer mr. A.P.G. Philipse	lid
mevrouw mr. L. Opsteen	lid
de heer mr. I. Batmaz	lid
de heer mr. J. Hasper	lid
de heer mr. S. Gashi	secretaris
de heer H. van Doorn	secretaris
mevrouw N. Bakkers	secretaris
mevrouw mr. M. Bankers	secretaris
mevrouw E. Hendriks	secretariaat

3 De procedure

3.1 Werkwijze van de commissie

De taak van de commissie is om de diverse bestuursorganen van de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek te adviseren over de beslissing op bezwaarschriften. Om dit te kunnen doen heeft de commissie de beschikking over de op de zaak betrekking hebbende stukken.

De commissie houdt een hoorzitting, tenzij hiervan kan worden afgezien. Tijdens de hoorzitting krijgen de bezwaarmaker, een vertegenwoordiger van het bestuursorgaan en eventuele andere belanghebbenden de gelegenheid hun standpunten nader toe te lichten. Aan de hand van de stukken en het gestelde ter hoorzitting geeft de commissie een advies aan het betreffende bestuursorgaan.

In principe worden er maximaal 4 zaken per hoorzitting behandeld. Het kan echter voorkomen dat er 5 zaken worden behandeld, bijvoorbeeld bij verwachte termijnoverschrijdingen of uit efficiency overwegingen bij soortgelijke zaken.

Van de hoorzittingen worden geluidsopnamen gemaakt. Indien nodig werkt de secretaris een verslag uit. Dit kan het geval zijn als er beroep wordt ingesteld, als het verslag van de hoorzitting een toegevoegde waarde heeft voor de zaak of op verzoek. De secretaris stelt na de hoorzitting het commissieadvies in concept op. Het advies wordt vervolgens ter vaststelling aan de commissie voorgelegd. Na vaststelling en ondertekening door de voorzitter en secretaris, wordt het advies voorgelegd aan het bestuursorgaan en toegezonden aan bezwaarmaker of diens gemachtigde en aan eventuele belanghebbenden. Het bestuursorgaan neemt vervolgens een beslissing op bezwaar. Deze krijgt bezwaarmaker toegezonden. Het advies van de commissie wordt hieraan gehecht en maakt daarvan onderdeel uit. Het bestuursorgaan moet het primaire besluit in de bezwaarprocedure volledig heroverwegen.

Het bestuursorgaan is niet verplicht om het commissieadvies te volgen. Wenst het bestuursorgaan af te wijken van het advies van de commissie dan geldt een verzwaarde motiveringsplicht.

3.2 Termijnen

De totale termijn voor de afhandeling van bezwaarschriften is 18 weken na afloop van de bezwarentermijn. Deze is als volgt opgebouwd. De termijn gaat niet eerder lopen dan 6 weken na bekendmaking van het besluit. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht geldt voor de afhandeling van bezwaarschriften een termijn van 6 weken. Indien echter een adviescommissie is ingesteld, geldt een termijn van 12 weken. Een verlenging van 6 weken is mogelijk door middel van een verdagingsbesluit van het bestuursorgaan. Er wordt standaard in de ontvangstbevestiging een verlenging van 6 weken voor de afhandeling van het bezwaarschrift opgenomen. Hiermee komt de termijn op 18 weken.
Verder uitstel is mogelijk mits de bezwaarmaker daarmee instemt en de belangen van andere belanghebbenden niet worden geschaad.

De totale afhandelingstermijn van 18 weken is voor beide gemeenten opgedeeld in twee termijnen van 9 weken. Een termijn van 9 weken voor de behandelend ambtenaar van de vakafdeling en een termijn van 9 weken voor de commissie bezwaarschriften.
Voor de behandelend ambtenaar betekent dit dat hij 9 weken tijd heeft om de relevante stukken te verzamelen, het verweerschrift op te stellen, om het advies van de commissie voor te leggen aan het bestuursorgaan en om een beslissing op bezwaar op te stellen.

De commissie bezwaarschriften heeft 9 weken voor het inplannen en houden van een hoorzitting, het versturen van de uitnodigingen en het procesdossier, om een advies op te stellen en om dit advies ter kennis te brengen aan het bestuursorgaan, bezwaarmaker(s) en eventueel andere belanghebbenden.

4 Bezwaarschriften

4.1 Aantal bezwaarschriften

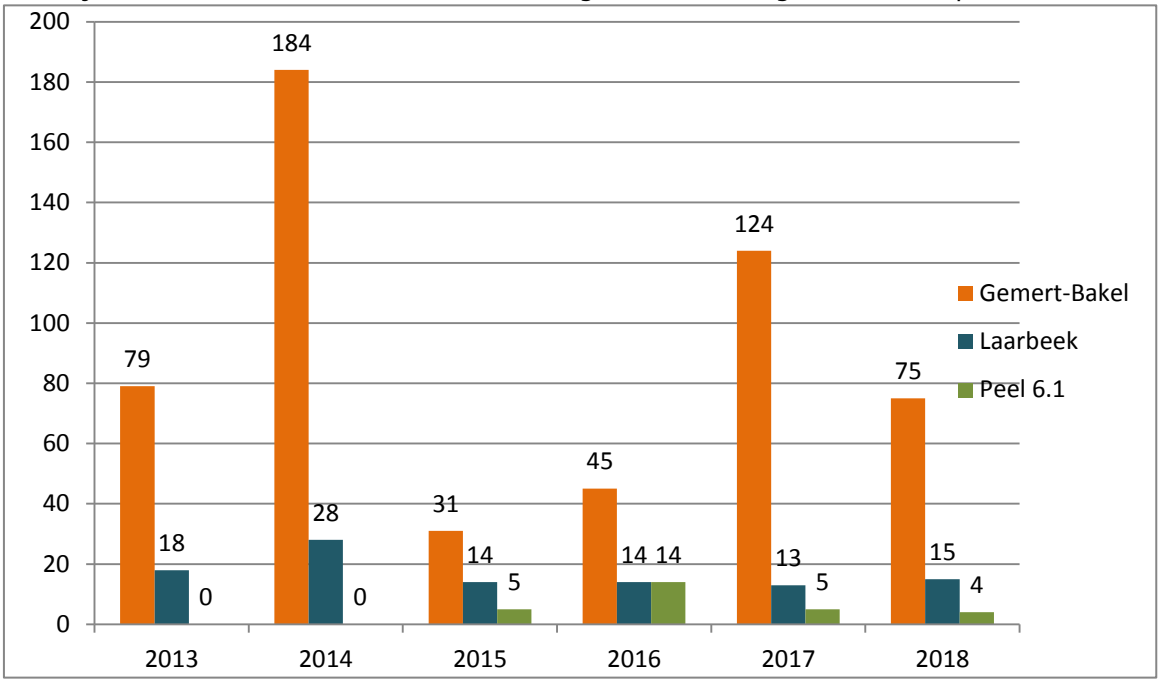
In de gemeenten Gemert-Bakel en Laarbeek zijn in 2018 in totaal 96 bezwaarschriften ingediend. Als gevolg van (pre)mediation (zie hoofdstuk 5) zijn 2 bezwaarschriften ingetrokken (2 in Laarbeek) in de periode na ontvangst van het bezwaarschrift tot aan de hoorzitting. Dit betekent dat de commissie 94 bezwaarschriften tijdens een hoorzitting heeft behandeld en 94 adviezen heeft uitgebracht, met de volgende onderverdeling:

Gemert-Bakel
In de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018 zijn voor Gemert-Bakel 75 bezwaarschriften door de commissie behandeld.

Laarbeek
In dezelfde periode zijn voor Laarbeek 15 bezwaarschriften door de commissie behandeld.

Peel 6.1
In dezelfde periode zijn voor Peel 6.1 4 bezwaarschriften in het kader van Wmo door de commissie behandeld.

Over de jaren 2013 tot en met 2018 levert dat grafisch het volgende beeld op:

4.2 Uitgebrachte adviezen

De conclusies van de 94 uitgebrachte adviezen luidden als volgt:

- 30 x bezwaar ongegrond verklaren en het bestreden besluit in stand laten
- 6 x bezwaar gegrond verklaren en het bestreden besluit herroepen
- 32 x bezwaar niet-ontvankelijk verklaren
- 25 x een motiveringsgebrek met de mogelijkheid tot herstel
- 1x is een advies aangehouden

4.2.1 Uitgebrachte adviezen voor gemeente Gemert-Bakel

Vakgebied	**Ongegrond**
Wabo	2
Handhaving	13
APV	2
Verkeer	3
Subtotaal	**20**

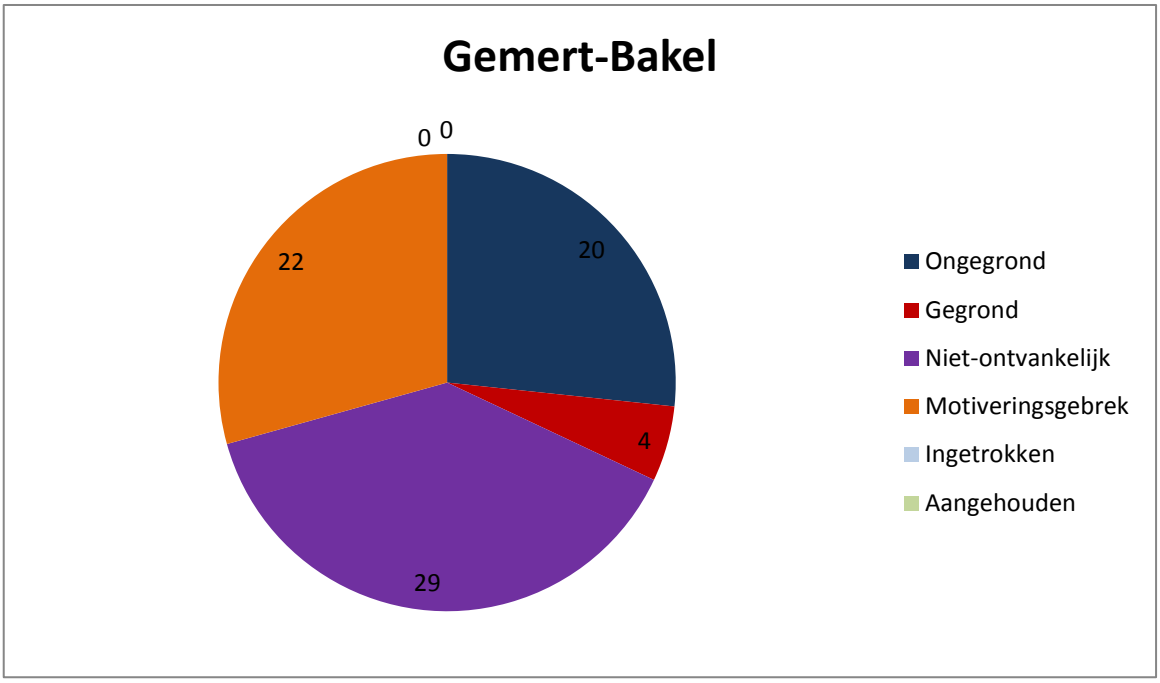
Vakgebied	**Gegrond**
Wabo	1
Handhaving	3
Subtotaal	**4**

Vakgebied	**Niet-ontvankelijk**
Wabo	3
Handhaving	3
APV	1
Verkeer	20
Diverse	2
Subtotaal	**29**

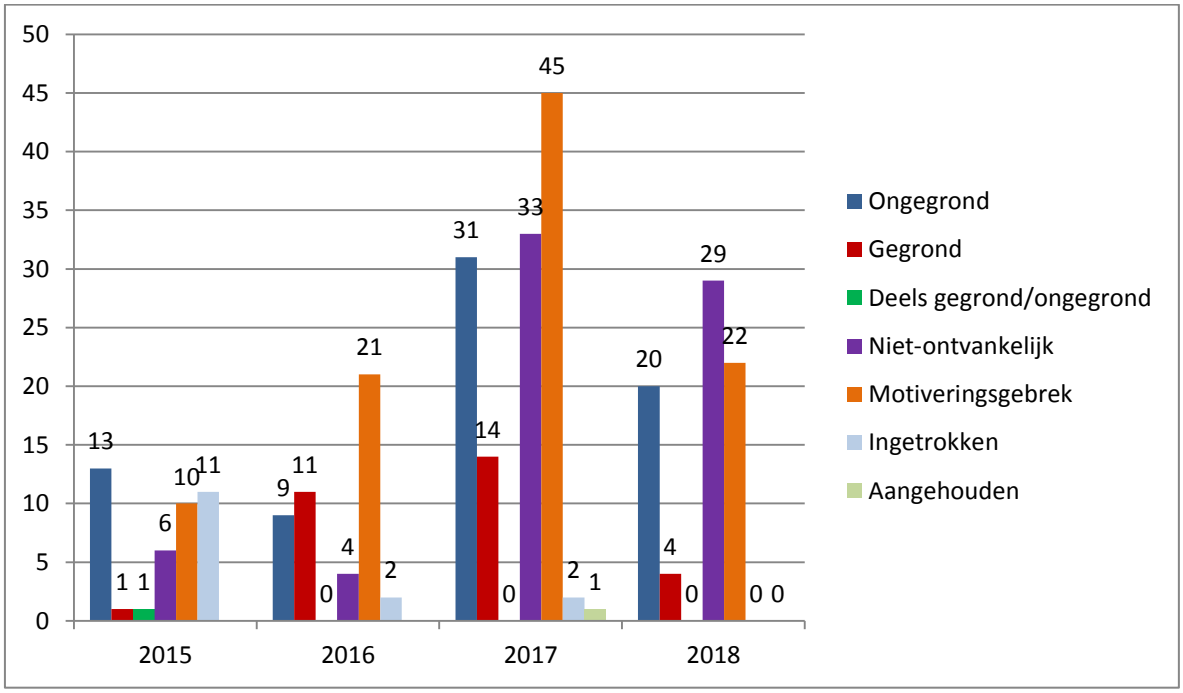
Vakgebied	**Motiveringsgebrek**
Wabo	1
Handhaving	4
APV	2
Verkeer	13
Planschade	2
Subtotaal	**22**

Totaal	**75**

Grafisch levert dat voor 2018 het volgende beeld op:

Over de jaren 2015, 2016, 2017 en 2018 levert dat voor Gemert-Bakel grafisch het volgende beeld op:

4.2.2 Uitgebrachte adviezen voor gemeente Laarbeek

Vakgebied	Ongegrond
Wabo	1
Handhaving	3
Drank- en horecawet	2
Planschade	2
Opiumwet	1
Subtotaal	**9**

Vakgebied	Gegrond
Wabo	1
Handhaving	1
Subtotaal	**2**

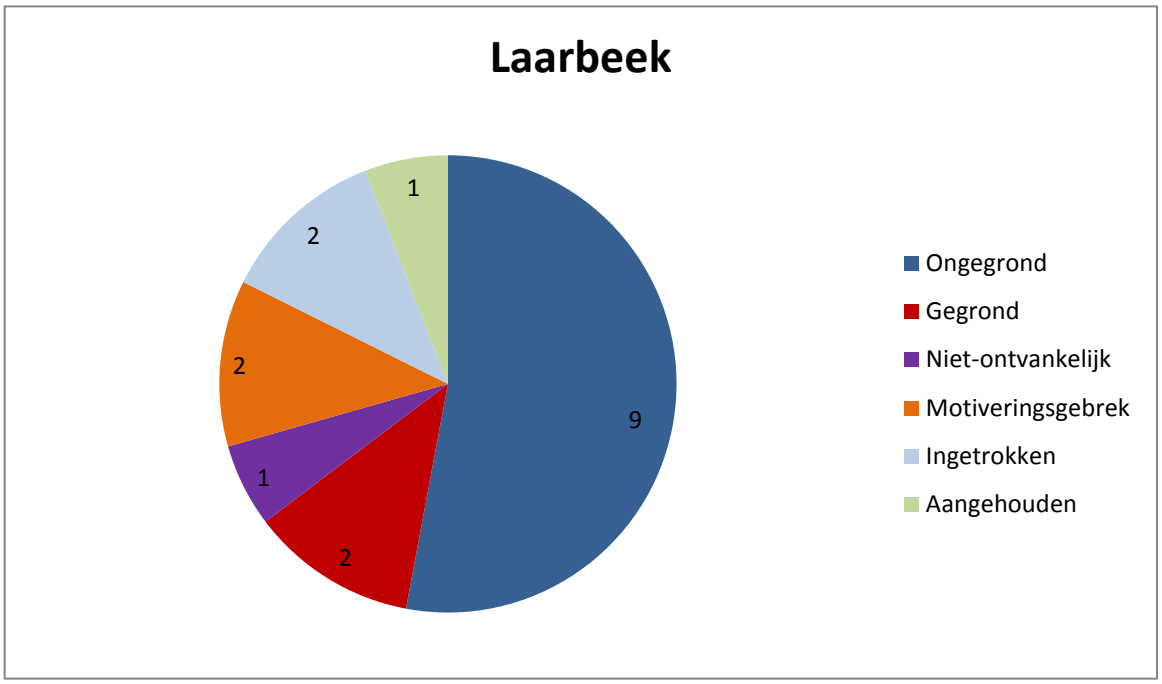
Vakgebied	Niet-ontvankelijk
Verkeer	1
Subtotaal	**1**

Vakgebied	Motiveringsgebrek
Wabo	1
APV	1
Subtotaal	**2**

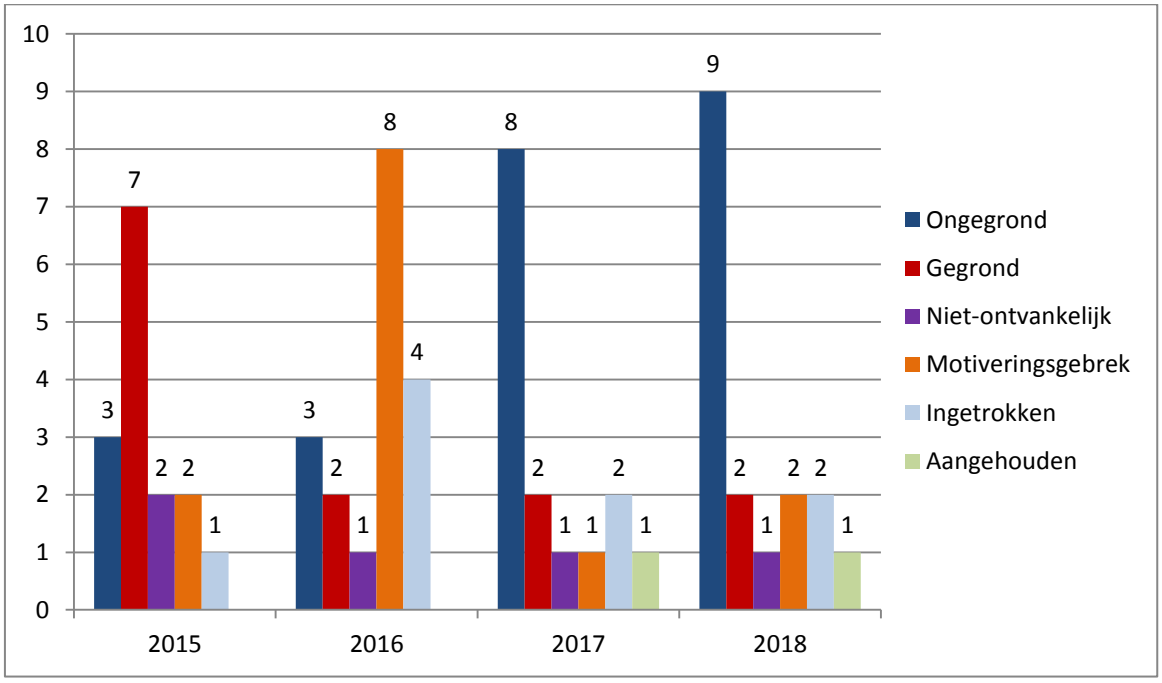
Vakgebied	Aangehouden
Handhaving	1
Subtotaal	**1**

Totaal	15

Grafisch levert dat voor 2018 het volgende beeld op:

Over de jaren 2015, 2016, 2017 en 2018 levert dat voor Laarbeek grafisch het volgende beeld op:

4.2.3 Uitgebrachte adviezen voor Peelgemeenten

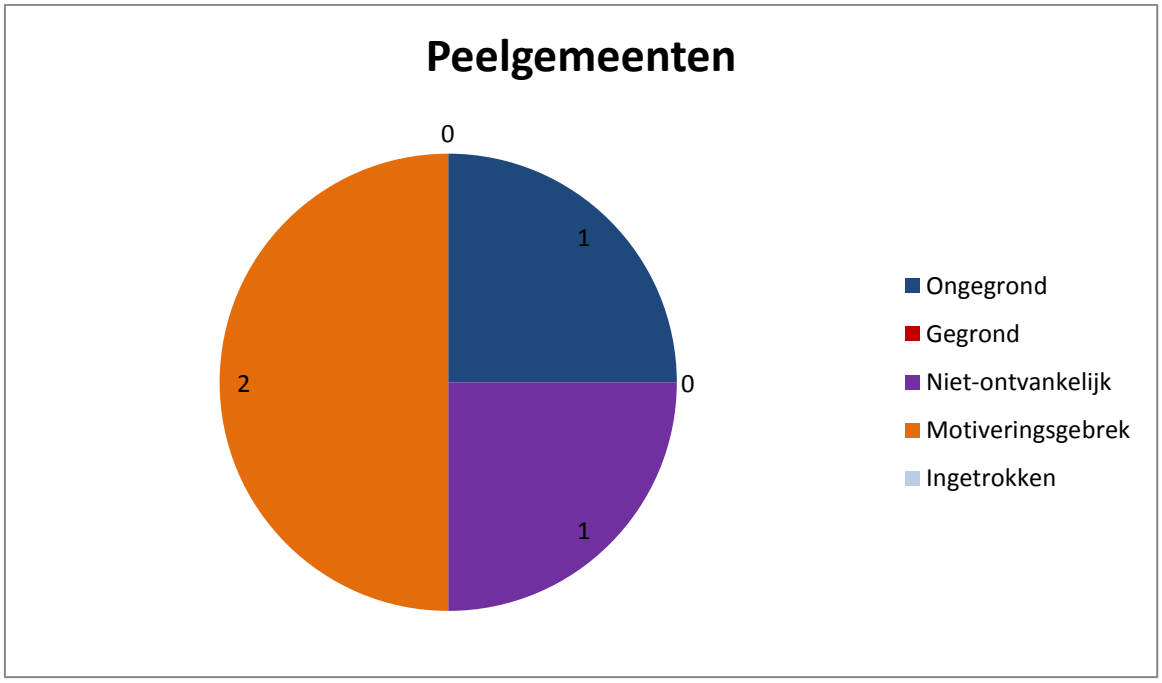
Vakgebied	Ongegrond
Wmo	1
Subtotaal	**1**

Vakgebied	Niet-ontvankelijk
Wmo	2
Subtotaal	**2**

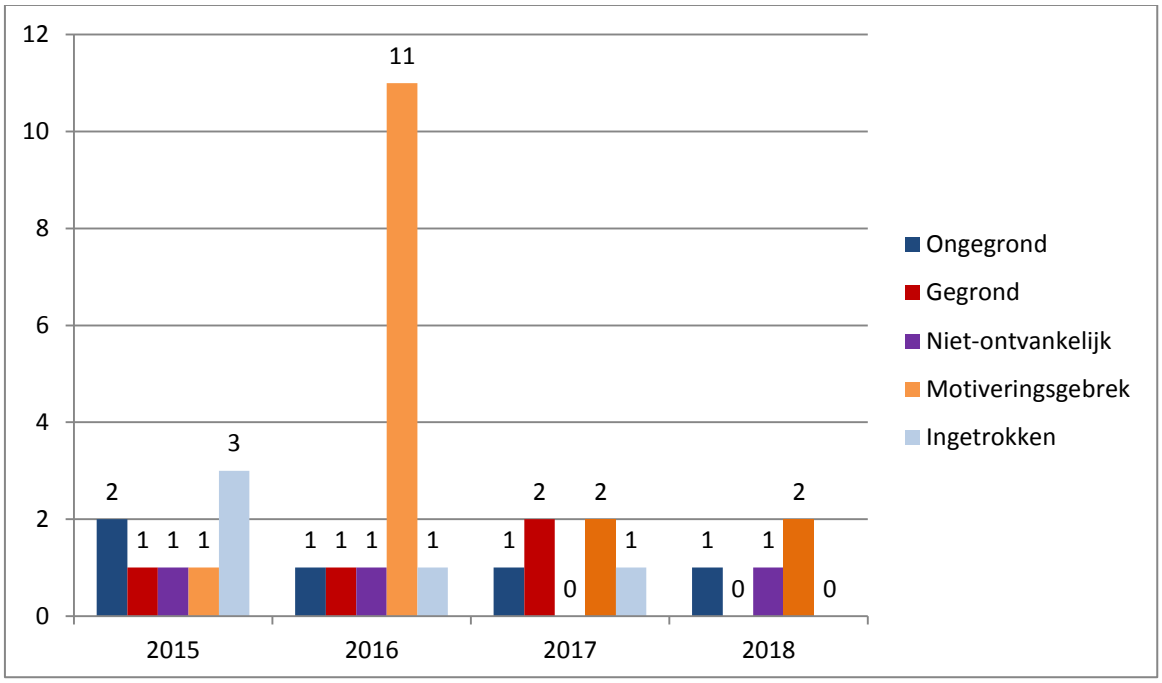
Vakgebied	Motiveringsgebrek
Wmo	1
Subtotaal	**1**

Totaal	**4**

Grafisch levert dat voor 2018 het volgende beeld op:

In 2015 is voor het eerst gestart met het uitbrengen van adviezen voor Peelgemeenten. Over de jaren 2015, 2016, 2017 en 2018 levert dat voor Peelgemeenten grafisch het volgende beeld op:

4.3 Beslissingen op bezwaar

De diverse bestuursorganen (raad, b&w, burgemeester) van beide gemeenten zijn bevoegd tot het nemen van de beslissingen op bezwaar. Peelgemeenten is niet bevoegd voor het nemen van beslissingen op bezwaar.

Van de 94 uitgebrachte adviezen zijn 84 adviezen inmiddels gevolgd bij het nemen van de beslissing op het bezwaar. De bestuursorganen zijn niet contrair gegaan.
Van 10 adviezen is de beslissing op bezwaar overigens nog niet bekend op het moment van opstelling van dit jaarverslag.

4.4 Afhandelingstermijnen

Een bezwaarschrift dient uiterlijk binnen 18 weken te worden afgehandeld na afloop van de bezwarentermijn. In het kader van het proces van afhandeling van bezwaarschriften is intern afgesproken dat zowel het bestuursorgaan als de commissie bezwaarschriften ieder maximaal 9 weken behandeltijd heeft.

In 2018 heeft de commissie bezwaarschriften 5 keer de maximale termijn van 9 weken overschreden. Hiervan is 2 keer de termijn met maximaal 1 week overschreden. Het aantal bezwaarschriften en de complexiteit van de casussen hebben hiertoe geleid.

4.5 Aantal hoorzittingen

De commissie bezwaarschriften heeft in 2018 26 hoorzittingen gehouden en 94 bezwaarschriften behandeld. Dit betekent een gemiddelde van ruim 3,5 bezwaarschriften per zitting.

4.6 Tijdstip en locaties hoorzittingen

De hoorzittingen van de intergemeentelijke commissie bezwaarschriften worden in principe om en om gepland in de gemeentehuizen van Gemert-Bakel en Laarbeek en vinden op woensdagochtend plaats. Indien het grootste deel van te behandelen zaken uit dezelfde gemeente komt, wordt de hoorzitting in de desbetreffende gemeente gehouden.

In 2018 zijn in Gemert-Bakel 18 hoorzittingen en in Laarbeek 8 hoorzittingen gehouden.

5. Mediation

Mediation is een vorm van conflictbemiddeling. Doelstelling is om een voor alle partijen aanvaardbare oplossing te vinden, om daarmee een juridische procedure te voorkomen. Mediation is vaak minder ingrijpend dan de stap naar de rechter. Bovendien kan mediation tijd en geld besparen.

Mediation kan op drie wijzen toegepast worden:

1. Premediation: vindt plaats door een medewerker van het betreffende bestuursorgaan in de periode na de ontvangst van het bezwaarschrift en voordat het bezwaarschrift in behandeling wordt genomen bij de commissie bezwaarschriften. De medewerker gaat na binnenkomst van het bezwaar in gesprek met partijen om te zoeken naar een gezamenlijke oplossing van het probleem. Op een informele manier denkt de medewerker mee over eventuele oplossingsrichtingen en past daarbij mediationvaardigheden toe. Dit zijn communicatieve vaardigheden zoals luisteren, samenvatten en doorvragen vanuit een open houding. Er wordt bij premediation geen onafhankelijke bemiddelaar betrokken, maar er worden wel medewerkers ingeschakeld die niet eerder bij de besluitvorming betrokken zijn geweest. Mocht het probleem na premediation niet zijn opgelost, dan kan alsnog worden besloten om een mediationtraject (met een onafhankelijke / externe bemiddelaar) te starten. Ook kan worden besloten om het bezwaar alsnog ter behandeling voor te leggen aan de commissie bezwaarschriften.
2. Mediation in de bezwaarfase kan op twee manieren plaatsvinden:
   - tijdens de hoorzitting tast de commissie af of de casus zich leent voor een minnelijke oplossing en of partijen daarvoor open staan. Dit kan er wel toe leiden dat een advies van de commissie wordt aangehouden om partijen de kans te geven om alsnog tot een oplossing te komen;
   - door een onafhankelijke / externe mediator in de periode na de ontvangst van het bezwaarschrift en voordat de beslissing op bezwaar is genomen. De onafhankelijke / externe mediator wordt ingeschakeld om met partijen te zoeken naar een voor alle partijen geschikte oplossing. Mocht die oplossing niet gevonden worden dan zal het college uiteindelijk alsnog een beslissing op het bezwaar moeten nemen, mede op basis van een eventueel uitgebracht advies van de commissie bezwaarschriften. Een advies van de commissie zal ontbreken als het bezwaar is ingetrokken voorafgaande aan de hoorzitting.
3. Mediation in de beroepsfase: de rechtbank kan partijen tijdens een hoorzitting verzoeken of ze bereid zijn om het geschil via mediation op te lossen. Partijen worden dan in de gelegenheid gesteld om binnen een bepaalde periode tot elkaar te komen, eventueel met behulp van een onafhankelijke / externe bemiddelaar. Mocht dat niet tot een gewenst resultaat leiden dan wordt de zaak hervat en zal de rechtbank alsnog een uitspraak doen. Mediation in de beroepsfase wordt in dit jaarverslag niet verder uitgewerkt.

5.1 Premediation

Als gevolg van premediation zijn 2 bezwaarschriften ingetrokken. Bezwaarmakers (en eventueel derde-belanghebbenden) hebben in alle gevallen ingestemd met een gesprek. In alle gevallen zijn de bezwaarschriften na het gesprek ingetrokken. Er is een oplossing gevonden of het gesprek heeft voldoende verhelderend gewerkt waardoor de bezwaarschriften zijn ingetrokken.

Deze ingetrokken bezwaarschriften zijn niet meegeteld bij de aantallen zoals genoemd in hoofdstuk 4.

Voor de ingetrokken bezwaarschriften als gevolg van premediation is de volgende onderverdeling van toepassing:

Gemert-Bakel
In Gemert-Bakel zijn geen bezwaarschriften ingetrokken.

Laarbeek
In Laarbeek zijn 2 bezwaarschriften (2x Wabo) ingetrokken. De betreffende stukken waren reeds toegestuurd naar de commissie en de uitnodigingen voor de hoorzitting was reeds verzonden. Uiteindelijk vonden de intrekkingen alsnog plaats voor aanvang van de hoorzitting, aangezien het primaire besluit werd gewijzigd.

Peelgemeenten
In het kader van besluitvorming door Peelgemeenten zijn geen bezwaarschriften (Wmo) ingetrokken.

5.2 Mediation in de bezwaarfase

In zowel Gemert-Bakel als in Laarbeek is in 2018 géén gebruik gemaakt van een onafhankelijke / externe mediator in de bezwaarprocedure. Daarnaast is tijdens de hoorzittingen gebleken dat de casussen zich niet leenden voor een minnelijke oplossing dan wel dat partijen daarvoor niet open stonden.

6. Conclusies

6.1 Conclusies

Ten opzichte van 2018 zijn er minder adviezen uitgebracht, echter de complexiteit van de casussen was groter. Het handhavingsproject op recreatiepark De Rooye Asch en een verkeersbesluit in Gemert-Bakel hebben – evenals in 2017 - veel bezwaren opgeleverd, hetgeen het grote verschil in het aantal bezwaarschriften tussen Gemert-Bakel en Laarbeek gedeeltelijk verklaart.

De commissie constateert dat ondanks het feit dat sommige vertegenwoordigers van het bestuursorgaan verwijzen naar de inhoud van het verweerschrift en blijk geven daarvan niet te willen afwijken, er in de regel wel begrip wordt getoond voor de positie van bezwaarmaker(s) en de soms tegenstrijdige belangen die zich voordoen tijdens een hoorzitting. De actuele kennis van de dossiers is goed, waardoor de vertegenwoordigers in staat zijn om tijdens de hoorzitting de vragen van de commissie correct te beantwoorden.

De commissie blijft wel aandacht vragen bij de vakafdelingen voor:
- een zorgvuldige motivering van de primaire besluiten;
- het voorkomen van bezwaarschriften. In dat kader juicht de commissie de werkwijze van Laarbeek toe waarin geadresseerde wordt aangemoedigd eerst een medewerker van de vakafdeling te raadplegen alvorens een bezwaarschrift in te dienen. De praktijk leert namelijk dat soms bezwaar wordt gemaakt, omdat niet begrepen wordt waarom een bepaalde beslissing is genomen of omdat men zich niet op een juiste manier behandeld voelt. Deze 'pijnpunten' komen vaak pas bij een hoorzitting naar voren. Een medewerker van de vakafdeling kan alle belangen en overwegingen die ten grondslag liggen aan de beslissing uitgebreid mondeling toelichten, waardoor mogelijk meer begrip ontstaat voor de genomen beslissing waardoor een bezwaarschrift wordt voorkomen. Ook kunnen er nieuwe feiten of omstandigheden tijdens een gesprek naar voren komen, waardoor de medewerker het besluit kan of moet heroverwegen en aanpassen. De commissie geeft de gemeente Gemert-Bakel mee om deze werkwijze te adopteren.
  Ook mediation in de voorfase is en blijft een geschikt middel om reeds ingediende bezwaarschriften nog van tafel te krijgen voordat ze door de commissie worden behandeld. De commissie tracht in dat kader tijdens de hoorzittingen de mogelijkheid van een minnelijke oplossing ook nog te bezien, mits partijen daarvoor open staan;
- de aanlevering van de beslissingen op bezwaar en eventuele uitspraken van rechters over zaken waarover de commissie eerder heeft geadviseerd. De commissie wil niet alleen graag op de hoogte blijven van het vervolg, maar ook lering trekken uit mogelijk andere inzichten.